



Міністерство аграрної політики
та продовольства України



УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
ЕКСПЕРТИЗИ СОРТІВ РОСЛИН

УІЕСР

**Український інститут
експертизи сортів рослин**





Український інститут експертизи сортів рослин (UIECP), утворений на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2002 № 714, – це

базова науково-дослідна установа з проведення комплексу досліджень із науково-технічної експертизи сортів рослин в Україні, що здійснює перевірку їхньої збереженості та є уповноваженою Компетентним органом на проведення ділянкового (ґрунтового) та лабораторного сортового контролю, а також забезпечує діяльність представника України в Міжнародному союзі з охорони нових сортів рослин. UIECP належить до сфери управління Міністерства аграрної політики та продовольства України.

Діяльність Українського інституту експертизи сортів рослин та його філій спрямовано на здійснення державної політики з формування сортових ресурсів для забезпечення належного виконання функцій з охорони прав на сорти рослин відповідно до чинного законодавства України та норм Міжнародної конвенції з охорони нових сортів рослин.

Український інститут експертизи сортів рослин з 2004 року внесено до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави (свідоцтво Серія ДР № 03092 від 17 червня 2022 р.).



Основні напрями діяльності:

- 1) здійснення державної науково-технічної експертизи сортів рослин;
- 2) участь у формуванні та реалізації науково-технічної, технологічної та інноваційної політики в галузях агропромислового комплексу, охорони прав на сорти рослин та сортової сертифікації насіння й садивного матеріалу;
- 3) науково-методичне забезпечення державної науково-технічної експертизи сортів рослин; розроблення методик для проведення досліджень із кваліфікаційної експертизи сортів рослин, післяреєстраційного та дореєстраційного сортовивчення, ділянкового (ґрунтового) та лабораторного сортового контролю, а також інших типів державної науково-технічної експертизи сортів рослин;
- 4) виконання прикладних науково-дослідних робіт із науково-технічної експертизи сортів рослин та сортової сертифікації;
- 5) науково-технічна, інформаційна та видавнича діяльність у сфері охорони прав на сорти рослин, сортовивчення та сортової сертифікації;
- 6) міжнародна діяльність у межах співпраці з експертними установами, міжнародними організаціями.



Структура Українського інституту експертизи сортів рослин

Керівництво

Методична комісія

Відділ наукових досліджень формування сортів рослин

Вчена рада

Відділ експертизи на відмінність, однорідність та стабільність сортів рослин

Рада молодих вчених

Відділ експертизи на придатність до поширення сортів рослин

Лабораторія молекулярно-генетичного аналізу

Лабораторія показників якості сортів рослин

Відділ науково-організаційної роботи

Відділ науково-технічної інформації

Юридичний відділ

Відділ кадрів і діловодства

Відділ бухгалтерського обліку та фінансового забезпечення

Відділ внутрішнього аудиту

Відділ охорони праці

Помічник директора

Експлуатаційно-технічний відділ

Філії

<http://sops.gov.ua/structure>



Філії УІЕСР

Вінницька філія УІЕСР
Волинська філія УІЕСР
Дніпропетровська філія УІЕСР
Донецька філія УІЕСР
Житомирська філія УІЕСР
Закарпатська філія УІЕСР
Івано-Франківська філія УІЕСР
Київська спеціалізована філія УІЕСР
Кіровоградська філія УІЕСР
Одеська філія УІЕСР

Львівська філія УІЕСР
Полтавська філія УІЕСР
Рівненська філія УІЕСР
Сумська філія УІЕСР
Тернопільська філія УІЕСР
Харківська філія УІЕСР
Хмельницька філія УІЕСР
Черкаська філія УІЕСР
Чернівецька філія УІЕСР
Чернігівська філія УІЕСР

Міжнародну діяльність УІЕСР спрямовано на забезпечення його інтеграції у світове та європейське співтовариство, співпрацю з іншими країнами-членами UPOV у сфері охорони прав на сорти рослин, отримання додаткових можливостей для прискореного розвитку в межах європейської інтеграції й вивчення закордонного досвіду організації та проведення експертизи сортів рослин.

Міжнародне співробітництво

- 2021 р. Підписано План дій у сфері експертизи та охорони прав на сорти рослин Українського інституту експертизи сортів рослин та Центру випробування сортів рослин Республіки Польща на 2021–2025 рр.
- 2023 р. Підписано Меморандум про співпрацю між Українським інститутом експертизи сортів рослин (Україна) та Державною комісією з випробування сортів рослин (Республіка Молдова)
- 2024 р. Участь у міжнародному проекті грантової допомоги від уряду Японії «Програма екстреного відновлення» за сприяння Японського агентства міжнародного співробітництва (JICA)
- Підписано Меморандум про взаєморозуміння між Українським інститутом експертизи сортів рослин та Державною службою захисту рослин Латвійської Республіки
- Участь української делегації в 58-й черговій сесії Ради Міжнародного союзу з охорони нових сортів рослин (UPOV).



УІЕСР здійснює:

- науково-технічну кваліфікаційну експертизу сортів рослин на відмінність, однорідність і стабільність та на придатність для поширення;
- зберігання офіційних зразків сортів рослин;
- дореєстраційне та післяреєстраційне вивчення сортів рослин;
- перевірку збереженості сортів;
- ділянковий (грунтовий) та лабораторний сортовий контроль;
- лабораторні дослідження з визначення технологічних і біохімічних показників якості сортів рослин.

Український інститут експертизи сортів рослин проводить **розгляд заявки на сорт, експертизу назви та встановлення новизни** відповідно до вимог Закону України «Про охорону прав на сорти рослин».

Процедура максимально гармонізована з міжнародними вимогами у сфері охорони прав на сорти рослин.

Обмін інформацією про подані заявки на сорти рослин між державами-учасницями Міжнародного союзу з охорони нових сортів рослин (UPOV)

На виконання вимог Міжнародної конвенції з охорони нових сортів рослин та Законодавства після завершення розгляду заявки на сорт відбувається обмін інформацією про неї між державами-учасницями UPOV.

Інформацію щодо заявок готують у форматі, рекомендованому для подання до бази даних сортів рослин «PLUTO» та узгодженому з Бюро UPOV для всіх держав-учасниць.

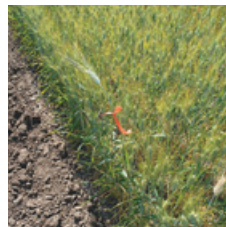
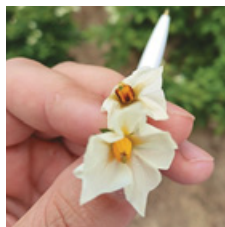
Експертиза сортів рослин на відмінність, однорідність та стабільність (ВОС)

Кваліфікаційна експертиза має статус науково-технічної та передбачає проведення комплексу досліджень, необхідних для підготовки експертного висновку щодо сорту. Зокрема, експертизи на відмінність, однорідність і стабільність, що базується на вивченні морфологічних ідентифікаційних ознак заявлених сортів.

В Сорт відповідає умові **відмінності**, якщо за проявом ознак чітко відрізняється від будь-якого іншого сорту, загальновідомого до дати, на яку заявку вважають поданою.

О Сорт є **однорідним**, якщо з огляду на особливості розмноження всі його рослини залишаються достатньо схожими за своїми основними ознаками.

С Сорт вважають **стабільним**, якщо його основні ознаки, подані в описі, залишаються незмінними після неодноразового розмноження.



Експертиза сортів рослин на придатність до поширення в Україні (ПСП)

Під час проведення кваліфікаційної експертизи на придатність сорту до поширення (ПСП) на основі науково-методичних та агротехнологічних вимог, польових і лабораторних досліджень здійснюють порівняння та вивчення нових сортів рослин. Відбуваються різнопланові та всебічні комплексні дослідження сортового різноманіття за господарсько-цінними показниками в різних ґрунтово-кліматичних зонах України.



Для повноти комплексної оцінки здійснюють дослідження з визначення морозо-зимостійкості сортів озимих зернових культур. Проводять польові фітопатологічні дослідження за штучного зараження рослин соняшника однорічного вовчком, кукурудзи звичайної – сажкою пухирчастою, пшениці м'якої озимого типу розвитку – твердою сажкою.

За результатами проведених досліджень із кваліфікаційної експертизи сортів рослин (ВОС, ПСП), яка має статус науково-технічної, формують експертні висновки для прийняття рішення про державну реєстрацію (чи відмову) сорту та/або прав на нього.



УІЕСР здійснює **ділянковий (ґрунтовий) та лабораторний сортовий контроль** – підтвердження сортових якостей насіння з метою перевірки ідентифікації сорту та сортової чистоти.

Ділянковий (ґрунтовий) сортовий контроль – порівняльне оцінювання рослин для встановлення ідентичності контрольного зразка зі стандартним в умовах польового дослідю.

УІЕСР проводить **дорєєстраційне сортовивчення** та враховує його дані за один незалежний вегетаційний цикл як результати кваліфікаційної експертизи.

Здійснює **післяреєстраційне сортовивчення** з метою аналізу агротехніки, оптимізації сортового складу для кожної ґрунтово-кліматичної зони, підзони чи регіону.



Збереження офіційних зразків сортів рослин

Офіційний зразок – посадковий матеріал, який надає заявник для довготривалого зберігання у польовому сховищі та/або сховищі довготривалого зберігання.

Сховище довготривалого зберігання офіційних зразків насіннєвого матеріалу створено на базі Державної служби з охорони прав на сорти рослин для погодження з вимогами UPOV у 1997 році. Його модернізовано, оснащено чотирма камерами довготривалого зберігання, які мають регульований режим температури та вологості повітря й укомплектовані мобільними стелажми. У сховищі зберігається понад 20 тис. офіційних зразків насіннєвого матеріалу, які належать до 209 видів рослин, що розмножуються насінням.

У польових сховищах на визначених пунктах дослідження налічується понад 1 тис. зразків сортів 56 ботанічних таксонів багаторічних видів і приблизно 200 сортів картоплі.



Науково-методичне забезпечення кваліфікаційної експертизи сортів рослин

Науково-методичне забезпечення сфери діяльності УІЕСР представлено методиками, які створюють фахівці на основі міжнародних рекомендацій (UPOV, CPVO, OECD) і національних розробок, залучаючи провідні наукові установи НААН та НАН України.

Методики є основою для проведення комплексу польових і лабораторних наукових досліджень з експертизи сортів рослин: на відмінність, однорідність та стабільність; придатність сорту для поширення в Україні; здійснення дореєстраційного та післяреєстраційного сортоживчення, а також ділянкового (грунтового) та лабораторного сортового контролю.

Відповідність сортів критеріям відмінності, однорідності та стабільності визначають за 483 методиками, що охоплюють 630 ботанічних таксонів.

Науково-технічну експертизу на придатність сортів для поширення в Україні здійснюють за національними методиками, що регулюють загальні вимоги до проведення експертизи; дослідження господарсько-цінних показників придатності для поширення відповідних ботанічних таксонів, групи споріднених таксонів, роду, зважаючи на напрями використання та типи розвитку; показників якості продукції рослинництва; фітопатологічні дослідження за штучного зараження сортів рослин.

Методики схвалюють Методична комісія та Вчена рада УІЕСР, а затверджує Міністерство аграрної політики та продовольства України. Їх періодично переглядають, вдосконалюють, розробляють нові проєкти.



Лабораторія показників якості сортів рослин

Акредитована на відповідність вимогам ДСТУ ISO/IEC 17025:2019 «Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій» національним агентством з акредитації України, атестат про акредитацію № 20257 від 24 грудня 2021 року (на заміну виданого 15 липня 2020 року у зв'язку зі внесенням змін).

Лабораторія проводить:

- лабораторні дослідження з кваліфікаційної експертизи сортів рослин на придатність до поширення (визначення біохімічних і технологічних показників якості сільськогосподарських культур).

Лабораторні дослідження відповідно до сфери акредитації:

- визначення показників якості зернових, зернобобових, круп'яних, олійних, овочевих культур і продуктів їхньої переробки;
- визначення посівних якостей насіння зернових, зернобобових, олійних, технічних, овочевих, баштанних і кормових культур;
- визначення вмісту генетично модифікованих організмів у матеріалі рослинного походження.



Лабораторія молекулярно-генетичного аналізу

У сучасній лабораторії молекулярно-генетичного аналізу Українського інституту експертизи сортів рослин досліджують насіннєвий і рослинний матеріал, застосовуючи новітні методи молекулярно-генетичного аналізу.

Основні напрями досліджень:

- аналіз сортів рослин, які проходять державну кваліфікаційну експертизу на ВОО, із залученням молекулярно-біологічних методів;
- оцінювання генетичного різноманіття рослин за допомогою ДНК маркерів;
- визначення ступеня гібридності кукурудзи та соняшнику відповідно до ISO/TR 17623 та ISO/TR 17622;
- проведення аналізу нуклеїнових кислот із застосуванням капілярного фрагментного аналізатора;
- визначення сортової чистоти партій насіння та ступеня гібридності методом електрофорезу запасних білків;
- визначення посівних якостей насіння відповідно до чинних ДСТУ.



Автоматизована інформаційна система УІЕСР

Автоматизовану інформаційну систему УІЕСР (АІС УІЕСР) створено для забезпечення ефективної інформаційної підтримки процесів виконання функціональних обов'язків та управління системою експертизи сортів рослин, досягнення максимальної прозорості проходження заявок на реєстрацію сорту й уникнення можливих корупційних загроз на її етапах.

АІС УІЕСР побудовано за технологією гібридної хмари, у приватній частині якої відбуваються внесення, обробка, збереження та візуалізація приватних даних УІЕСР. У публічній (зовнішній) частині хмари здійснюються візуалізація відкритих даних, відкритих даних із приватної частини хмари та обробка інформації від заявників.

Сервіс-офіс «Кабінет заявника» призначено для відображення інформації заявникам та їхнім представникам щодо етапів проходження заявкою на сорт рослин кваліфікаційної експертизи, формування платіжних повідомлень з можливістю оплати через електронні платіжні системи, завантаження звітів.

Інформація, що надається користувачам «Кабинету заявника»:

перелік сортів за заявником у розрізі ботанічних таксонів.

Основна інформація щодо сорту (заявки): номер заявки; назва сорту; ботанічний таксон; дата подання; відмітки про внесення до Реєстрів; перелік авторів, заявників і власників сорту та володільців патенту.

Листування із заявником:

експертні висновки про невідповідність формальних ознак, невідповідність назви сорту, втрату сортом новизни тощо.

Дії над заявкою – інформація про виконання передбачених Законодавством та нормативно-правовими актами дій щодо заявки з номерами та датами відповідних наказів УІЕСР і Компетентного органу.

Експертиза ВОС та ПСП:

інформація про повідомлення на ввезення;

включення до програми та дата початку закладання й надходження насіннєвого матеріалу на пунктах дослідження;

звіт (загальний висновок) за результатами експертизи;

експертний висновок за заявкою.

Платежі:

історія здійснених платежів за заявкою;

повідомлення про оплату з можливістю генерування документів на сплату та оплати онлайн через платіжну платформу (fondy);

формування групових рахунків за підтримки в Реєстрах.

Архів документів – можливість завантаження документів pdf за заявкою.

ID	НАЗВА ЗАЯВКИ	АДРЕСА	КРАЇНА	ТЕЛЕФОН	ЕЛЕКТРОННА ПОШТА	ПРЕДСТАВНИК
1196	Торгово-виробнича фірма Сітел - "Агрі" у вигляді товариства з обмеженою відповідальністю	Вул. Лєвченка Велика 81/3, м. Сітка, Львів, 65104	UA			
1942	УОБАСЕР С.Р.Б.	Смольск, м. А.Матвеев 49/2, от 9, 2012 Мінськ	BY	+375 99-152379	+375 22-602091	novasem@mail.ru

Всього: 11 на 10 сторінок 104

Назад | Попередня | Наступна | Далі

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

© 2014-2015 УІЕСР. Всі права захищені.



Бюлетень

«Охорона прав на сорти рослин»

Бюлетень «Охорона прав на сорти рослин» видають на виконання Закону України «Про охорону прав на сорти рослин» для організації офіційної інформаційної діяльності у сфері охорони прав на сорти рослин та реалізації міжнародних зобов'язань України, що впливають з її членства в Міжнародному союзі з охорони нових сортів рослин (UPOV).

Періодичність видання: 12 разів на рік.

Передплатний індекс: 86211.

Архів бюлетеня: <https://sops.gov.ua/buleten-arhiv-numeriv>

Український інститут експертизи сортів рослин презентував веб-ресурс – інформаційно-довідкову систему «Сорт», яка дає змогу здійснювати розширений пошук інформації про сорти рослин, внесені до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні, результати експертизи яких оприлюднено в офіційному виданні Компетентного органу – бюлетені «Охорона прав на сорти рослин».



Науково-практичний журнал

«Plant Varieties Studying and Protection»

(Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин)



Науково-практичний журнал «Plant Varieties Studying and Protection» (Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин) засновано на виконання пункту 8 Заходів щодо виконання зобов'язань України за Міжнародною конвенцією з охорони нових сортів рослин, затверджених Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03.11.2004 № 816-р, та на підставі Установчого договору про заснування та діяльність друкованого засобу масової інформації.

Наказом МОН від 11 липня 2019 р. №975 науково-практичний журнал «Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин» (Plant Varieties Studying and Protection) внесено до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б»), в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття

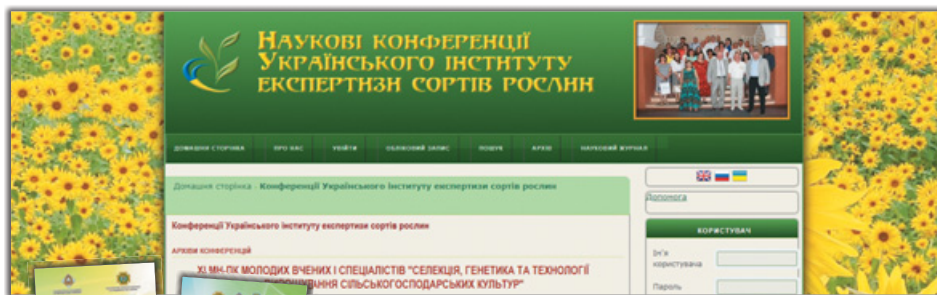
наукових ступенів доктора та кандидата наук за галузями науки: біологічні та сільськогосподарські. Код спеціальності – 091, 201.

Періодичність видання: чотири рази на рік. Передплатний індекс: 89273

Сайт журналу: <http://journal.sops.gov.ua/>



Матеріали конференцій Українського інституту експертизи сортів рослин розміщено на платформі «Наукова періодика України» за адресою: <http://confer.uisr.sops.gov.ua>



УІЕСР внесено до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції.

Згідно із Законом України «Про медіа» Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення внесла УІЕСР до Реєстру суб'єктів у сфері медіа з присвоєнням відповідних ідентифікаторів.



Рада молодих вчених

Раду молодих вчених створено на загальних зборах молодих вчених 11 лютого 2016 р. У своїй діяльності вона керується чинними нормативно-правовими актами України та Положенням про Раду молодих вчених.

Завдання:

- сприяння взаємодії між УІЕСР та молодими вченими;
- підготовка пропозицій щодо створення правових і соціально-економічних умов для залучення молодих вчених до роботи в різних галузях науки, стимулювання їхньої професійної діяльності, сприяння підвищенню професійного рівня та реалізації творчої активності;
- консультативна підтримка молодих вчених щодо здійснення наукової діяльності; співпраця з іноземними замовниками наукової продукції тощо;
- підтримка молодих вчених у проведенні ними науково-організаційних, наукових та освітніх заходів;
- сприяння розвитку й удосконаленню наукової сфери України та її інтеграції до світового та європейського дослідницького простору;
- ініціювання та організація наукових конференцій, курсів, тренінгів, семінарів, циклів лекцій, конкурсів молодих вчених.

Сфера наукових інтересів членів Ради молодих вчених:

- застосування методів молекулярно-генетичного аналізу в рамках кваліфікаційної експертизи сортів рослин;
- дослідження біохімічних і технологічних показників якості сільськогосподарських культур;
- міжнародне співробітництво щодо експертизи сортів рослин;
- міжнародна та європейська інтеграція у сфері охорони прав на сорти рослин.

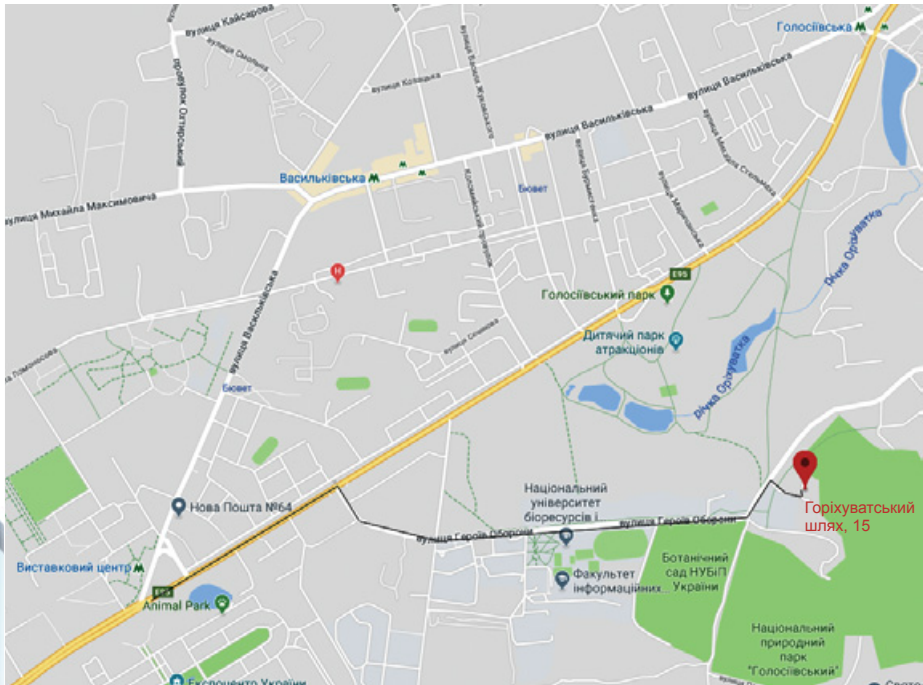
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКСПЕРТИЗИ СОРТІВ РОСЛИН

Понеділок – четвер: 9.00–18.00

П'ятниця: 9.00–16.45

Субота – неділя: вихідний

Доїхати до УІЕСР можна маршрутним таксі № 212
від зупинок станцій метро «Виставковий центр», «Либідська»
до зупинки «Перший корпус НУБіП»



вул. Горіхуватський шлях, 15
м. Київ-41, 03041, Україна,
Тел.: (044) 290 40 45
e-mail: sops@i.ua